

BRUKSANVISNING IRIS 50

Tack för att Ni har köpt en PLASTIMO kompass. Denna kompass är ett resultat av långt utvecklingsarbete och många års erfarenhet av kompassstillverkning.

ANVÄNDANDE

Att tänka på: En pejlkompass är avsedd att användas i rörliga situationer och någon kompensation kan därför ej finnas. Tillse därför att kompassen ej störs av magnetiska fält under pejling.

1 - ATT TA BÄRINGAR

Håll kompassen i horisontellt Läge. Håll kompassen så nära ögat som möjligt och låt handen vila på hakan, ju närmare Du håller kompassen desto större synfält får Du i kompassen. Om Du har glasögon är det lämpligt att ta av dom vid pejling.

2 - KURSAVLÄSNING

IRIS 50 kan även användas som en styrkompass eller orienteringskompass genom att avläsas ovanifrån på den bakre avläsningslinjen. Tänk på att hålla kompassen i båtens längdriktning och att hålla kompassen borta från metallföremål som kan ge magnetiska störningar.

BELYSNING

IRIS 50 är självlysande och belysningen behöver inget underhåll. Belysningen är inte skadlig för miljön. Belysningen fungerar på så sätt att vanligt ljus "laddar" upp bottenplattan och vid mörker så reflekterar det tillbaka ljuset. För att tända belysningen på natten lys på kompassen med en ficklampa eller dylikt och sedan lyser den tillräckligt länge för att ta många bärningar.

VIKTIGT

- Låt inte kompassen exponeras i starkt solljus.
- Undvik kontakt med oljor eller andra frätande vätskor.

UNDERHÅLL

Rengör med lätt tvållösning.

TIPS FÖR ATT DEVIERA ER FASTA STYRKOMPASS

PLASTIMO förslår att Ni kontrollerar Er styrkompass på detta enkla sätt då Ni nu har möjlighet att själva kunna göra det.

a) LETA UPP DEN IDEALA PLATSEN FÖR ANVÄNDANDE AV ER IRIS 50: (detta skall vara fritt från magnetiska störningar)

- Välj ett sjömärke, det går bra med vilket som helst. Detta skall Du använda som en referenspunkt. Denna punkt bör ligga på cirka 3 sjömil avstånd och vattnet skall vara lugnt.
- Ställ Dig på ett ställe i båten som är fritt från magnetiska störningar.
- Sytta sedan på märket Du har valt ut och sväng båten i cirkel ungefär 4-5 gånger båtens längd. Om bärningen är konstant efter ett varv står Du på ett ställe fritt från magnetiska störningar. Om inte ta ett annat ställe. Avläsningsfelet kan på en sådan här manöver bli ungefär 1 grad vilket är normalt.

b) KONTROLL AV STYRKOMPASSEN

Ta ut olika riktningar med styrkompassen och jämför med IRIS 50. Håll IRIS 50 i båtens längdriktning. Om styrkompassen visar annorlunda skall den devieras.

c) GÖR EN DEVIATIONSTABELL PÅ DIN STYRKOMPASS

När Du skall deviera lägg båten i olika riktningar t.ex 22, 45, 68 grader, etc., och notera skillnaderna. Skriv sedan ner avvikelserna för Din styrkompass. Om styrkompassen har ett högre värde än IRIS 50 skall styrkompassens devieras Väst och vice versa. *Kom ihåg:* Sann bäring = magnetisk bäring + V + D. V = magnetisk variation (se sjökortet). D = missvisning beroende på magnetiska störningar. Kom ihåg att använda rätt tecken. När V och/eller D är Ost är det plustecken som gäller. När V och/eller D är Väst är det minustecken som gäller.

d) KOMPENSERING AV ER STYRKOMPASS

Om missvisningen är mer än 10 grader måste Er styrkompass kompenseras. Om så är fallet se Er kompass manual.

IRIS 50 GEBRUIKSAANWIJZING

Gefeliciteerd met de aankoop van uw PLASTIMO-kompass. Dit produkt is het resultaat van onze jarenlange ervaring in het ontwikkelen van kompassen. Het kompas is uiterst zorgvuldig gemaakt, zodat u zeker weet dat u een uitstekend kwaliteitsproduct in handen heeft. Door de speciale componenten is de IRIS 50 uniek en bent u verzekerd van jarenlang gebruikspezier.

GEBRUIKSAANWIJZING

Let op: omdat handpeilkompassen in wisselende plaatsen worden gebruikt, is compensatie niet mogelijk. Gebruik ze daarom niet in de buurt van metalen voorwerpen, om eventuele deviatie te voorkomen (zie a).

1 - HET NEMEN VAN EEN PEILING

Houd het kompas in horizontale positie. Houd het kompas zo dicht mogelijk bij uw oog, met uw hand steunend op uw jukbeen. Hoe dichter het kompas bij uw oog is, hoe breder het verkregen gezichtsveld wordt. Als u een bril draagt, is het raadzaam deze af te zetten bij het nemen van peilingen.

2 - KOERSAFLEZING

Het IRIS 50-kompas kan ook als stuur- en oriëntatiekompass worden gebruikt, door de koers van bovenaf, langs de zeilstreep, af te lezen. *Let op:* Voor een juiste aflezing is het belangrijk om het kompas langs de as van de boot te richten, de koers verticaal af te lezen en uit de buurt te blijven van metalen voorwerpen.

VERLICHTING

De IRIS 50 heeft een ingebouwde fotoluminescente verlichting die geen onderhoud behoeft. Deze verlichting is niet milieuvriendelijk en werkt volgens het principe van opslag en afgifte van energie. De fotoluminescente roos slaat licht op dat daarna wordt afgegeven. Het kompas heeft al voldoende aan een verlichte kajuit of een zaklantaarn om genoeg licht af te geven voor peilingen in het donker.

WAARSCHUWINGEN

- Leg het kompas niet in de zon of achter glas.
- Vermijd elk contact met koolwaterstoffen (bv. brandstof, olie enz.).

ONDERHOUD

De lens reinigen met zoet water of een reinigende vloeistof voor optische lenzen.

METHODE OM SNEL DE DEVIATIE-TABEL VAN HET STUURKOMPASS VAN UW SCHIP VAST TE STELLEN

PLASTIMO heeft een uiterst snelle en eenvoudige methode, waarbij de gegevens van het stuurkom-

pas in verschillende richtingen worden vergeleken met de gegevens van de IRIS 50, die dan wel in een gebied moet worden gebruikt dat vrij is van magnetische storingen (d.w.z. dat men ervan uit kan gaan dat de gegeven aflezingen dan nauwkeurig zijn).

a) DE IDEALE PLAATS VOOR DE IRIS 50 AAN BOORD VINDEN: (dit is belangrijk voor verder gebruik van het kompas)

Eerst dient u een bakken uit te kiezen, zells als dit niet geïdentificeerd is. Dit bakken fungeert nu als richtpunt. Dit punt moet minstens 3 mijl van de boot verwijderd zijn en de zee moet rustig zijn. Zoek nu een plaats aan boord die in principe niet blootgesteld is aan magnetische storingen. De achtersteven is meestal een geschikte plaats.

Terwijl u de IRIS 50 nu uiterst nauwkeurig op het bakken richt, draait u de boot langzaam rond in een cirkel, ongeveer 4 of 5 keer de lengte van de boot. Als de peilingen constant blijven, betekent dit dat de door u gekozen plaats vrij is van magnetische storing. Als dit niet het geval is, kunt u het best een andere plaats op de boot zoeken. (De fout [in graden] die wordt veroorzaakt door het ronddraaien van de boot is miniem [$< 1^\circ$] in verhouding tot de afstand van het bakken).

b) NAUWKEURIGHEID VAN HET STUURKOMPASS CONTROLEREN

Draai de boot in verschillende richtingen en vergelijk de koersaflezingen van het stuurkompass met de IRIS 50 die langs de lengte-as van de boot geplaatst moet zijn.

Als er verschil is, valt dit alleen te wijten aan de afwijking van het stuurkompass.

c) HET VASTSTELLEN VAN DE DEVIATIEGRAFIËK

Als er een deviatie zou optreden, draai de boot dan in verschillende richtingen (N, 22°, 45°, 68°, 0 enz.) en let op de verschillen. Teken dan de deviatiegrafiek van het stuurkompass. Als het stuurkompass een hogere koers heeft dan het handpeilkompass dan betekent dit dat de deviatie westelijk is en vice versa. *Geheugensteun:* Werkelijke koers = magnetische koers + V + D. V = variatie (zie grafieken). D = deviatie (door de magnetische storing). Let op: houd rekening met algebraïsche waarden. Als V en/of D oostelijk zijn: optellen (+). Als V en/of D westelijk zijn: aftrekken (-).

d) COMPENSATIE VAN HET STUURKOMPASS VAN UW SCHIP

Als de afwijking meer dan 10° is, dan moet uw stuurkompass gecompenseerd worden. Als dit het geval is, raadpleeg dan de gebruiksaanwijzing van uw stuurkompass.

IRIS 50 KÄYTTÖOHJE

Kiitos, että ostit PLASTIMO-kompassin. Pitkä kokeemuksemme kompassien valmistajana takaa, että kaikki on huomioitu ja sinulla on erittäin korkealaatuinen tuote.

Komponenttien valinta tekee IRIS 50:stä yksilöllisen ja varmista, että voit nauttia monia vuosia sen käytöstä.

KÄYTTÖOHJEET

Huomio: Koska käsisuuntimakompasseja liikutetaan käytössä paikasta toiseen, niin kompensointi ei ole mahdollista.

Niitä pitää käyttää etäällä metalliesineistä, jotta vältetään eksymiltä (ks. a).

1 - SUUNTIMAN OTTAMINEN

Pidä Kompassi vaakasuorassa asennossa. Pidä kompassia niin lähellä silmääsi kuin mahdollista tukemalla kättäsi poskiluuhun. Mitä lähempänä kompassi on silmääsi, sitä laajemmin alueen näet. Niiden, jotka käyttävät lasia, on parempi ottaa lasit pois suuntimaa otettaessa.

2 - SUUNNAN LUENTA

IRIS 50:ntä voidaan käyttää myös ohjauskompassina ottamalla luenta kuten yllä, mutta ilman luenta- viivaa.

Huom: Jotta saadaa oikea luenta, on tärkeätä pitää kompassia veneen keskilinjan suunnassa, lukea kurssi pystysuoraan ja pitää kompassi etäällä metalliesineistä.

VALAISTUS

IRIS 50:nen valaistus toimii fotoluminesensivalaistuksella, jota ei tarvitse huoltaa. Tämä valaistus ei saastuta ja toimii energiaa vapauttamalla. Fotoluminesensilevy varastoi valoa ja vapauttaa sitä. Pitämällä kompassia valossa hylyssä tai osoittamalla sitä taskulampun valokeilalla, saadaa tarpeeksi valoa yökäyttöön.

VAROITUS

- Älä jätä kompassia aurinkoon tai tuulilasien taakse.
- Älä koske liuottimilla (öljy, polttoaine ym).

HUOLTO

Puhdistusta linssi puhtaalla vedellä ja linssinpuhdistusnesteellä.

NOPEA TAPA TEHDÄ EKSYMÄTAULUKKO VENEEN OHJAUSKOMPASSILLE

PLASTIMO suosittelee nopeaa ja helppoa tapaa eksymätaulukon laadintaan IRIS 50 kompassia apuna käyttäen.

a) ETSI PARAS PAIKKA VENEESTÄ IRIS 50 KOMPASSIN KÄYTTÖÄ VARTEN

Ensin ota kohteeksi joku maamerkki. Merkin tulee olla vähintään 3 mailin päässä veneestä ja pitää olla tyyni ilma. Sijoita kompassi mahdollisimman kauas magneettihäiriöistä vapaaseen paikkaan veneessä. Sitten tarkista maamerkin paikka IRIS 50:llä, käännä vene hitaasti ympäri ympyrää 4-5 kertaa veneen pituus. Jos suuntima toistuu samana, tarkoi se sitä, että paikka, jossa olet on vapaa magneettisista häiriöistä. Jos ei, valitse toinen paikka veneestä. (Vihreä asteissa veneen liikkua ympäri ympyrää on vähintään suurempi kuin [1°] suhteessa etäisyyteen maamerkistä).

b) TARKISTA VENEEN OHJAUSKOMPASSIN TARKKUUS

Käännä venettä ympäri eri suuntiin ja vertaa ohjauskompassista kurssin suuntimaa IRIS 50:n joka on sijoitettu yksin veneen pituus akselin suuntaan. Kaikki erot ovat eksymia veneen ohjauskompassissa.

c) EKSYMÄKÄYRÄN TEKO

Käännä venettä eri suuntiin, saadaksesi eksymät (P, 22°, 45°, 68°, jne) ja merkitse erot muistiin. Piirrä sitten eksymäkäyrä ohjauskompassille. Jos suuntima ohjauskompassilla on suurempi, kuin käsisuuntima kompassilla tämä merkitsee, että eksymä on läntistä ja päin vastoin. *Muistutus:* Tosisuunta = magneettinen suunta + V + D. V = Eranto. D = Eksymä. Huom: kun V ja/tai D on itäistä = lisää (+). Kun V ja/tai D on läntistä = vähennä (-).

d) OHJAUSKOMPASSIN KOMPENSOINTI

Jos eksymä on suurempi kuin 10°, kompassi on kompensoitava. Tässä tapauksessa seuraa ohjauskompassin käyttöohjetta.

IRIS 50

この度はプラスチックのコンパスをお買い上げいただき、誠にありがとうございました。プラスチックのコンパスは私どもの永年の経験を活かし、最高品質の製品に仕上げられています。アイリス50は、変わっているユニークな部品により長期に渡ってお使いいただけるコンパスです。

〈使用方法〉

注意：ハンドベアリングコンパスは動いている状況下で使用されるものですので、調整をすることは不可能です。磁気の影響を受けないよう、金属製の物体から離れてお使い下さい。

1) 方向を読む
コンパスを水平に持ちます。手をほほ骨に当て、可能な限りコンパスを目に近づけます。コンパスを目に近づければ近づけるほど、視野は広くなります。眼鏡をおかけの方は方向を読むときは眼鏡を取った方が読みやすいでしょう。

2) コースを読む
アイリス50はステアリングコンパスとしても使えますが、上からラバーラインを読むことでオリエンテーションコンパスとしても使えます。

注意：正しく読む為には、金属性の物から離れたところで、ボートの軸に沿って垂直にコースを読んでください。

〈照明〉

アイリス50にはメンテナンスの不要な光ルミネセンス照明が付けられています。この光ルミネセンスのカードは光を蓄えて、それを放出します。キャビンライトやトーチライトに当てることで、夜間照明に十分な光を蓄えることができます。

〈ご使用上の注意〉

- ※コンパスを日の当たる場所や窓際に放置しないでください。
- ※燃料、オイルなど炭化水素系のものをつけないでください。

〈メンテナンス〉

レンズは真水で、オプティカルレンズは液体洗剤で洗ってください。

IRIS 50 INSTRUCTIONS

Thank you for buying our PLASTIMO compass. Its creation is the culmination of our long experience in compasses and every care has been taken to ensure that you have an excellent quality product. The choice of components make the IRIS 50 unique and ensure that you will enjoy many long years of use.

INSTRUCTIONS FOR USE

Note: Due to the fact that handbearing compasses are used in a mobile situation, compensation is not possible. They should therefore be used well away from metallic objects to avoid any deviation (see a).

1 - TAKING BEARINGS

Maintain the compass in a horizontal position. Hold the compass as near to your eye as possible with your hand resting on your cheekbone. The nearer the compass is to your eye, the wider the field of vision. For those who wear glasses, you may prefer to remove them whilst taking bearings.

2 - COURSE READING

The IRIS 50 can also be used as a steering compass or an orientation compass by taking the reading from above, along the lubber line.

Note: In order to obtain a correct reading, it is important to point the compass along the axis of the boat, to read the course vertically and to keep away from metallic objects.

LIGHTING

The IRIS 50 has built-in photoluminescent lighting that needs no maintenance at all. This lighting does not pollute and works on the theory of energy release. The photoluminescent card stores light and then releases it. Exposing the compass in a lit cabin or to torchlight ensures enough light for taking night bearings.

PRECAUTIONS FOR USE

- Avoid leaving the compass in the sun or behind a windscreen.
- Avoid contact with hydrocarbons (fuel, oil...).

MAINTENANCE

Clean the lens with fresh water and optical lens cleaning fluid.

QUICK METHOD FOR ESTABLISHING THE DEVIATION CURVE OF YOUR SHIP'S STEERING COMPASS

PLASTIMO suggests an extremely quick and easy method which consists of comparing the informa-

tion given by the steering compass in different directions with those of the IRIS 50 which would be used in an area free of magnetic disturbance (i.e. the readings given are considered to be accurate).

a) FINDING THE IDEAL LOCATION ON BOARD TO USE THE IRIS 50: (this is important for future use of the compass)

- Firstly, a seamark should be picked out, even if it is unidentified. This will serve as the point of reference. This point should be at least 3 miles from the boat and the sea should be calm.
- Locate an area on board that in principle is not subject to magnetic disturbance. The rear of the boat is usually a convenient location.
- Then, whilst pinpointing the seamark with the IRIS 50, turn the boat slowly round in a circle about 4 to 5 times the length of the boat. If the bearings remain constant, this means that the location you have chosen is free from magnetic disturbance. If this is not the case, find another location on the boat. (The error [in degrees] due to the boat moving round in a circle is minimal [$< 1^\circ$] in relation to the distance from the seamark).

b) CHECKING THE ACCURACY OF YOUR SHIP'S STEERING COMPASSES

Turn the boat round in different directions and compare the course readings of the steering compass with the IRIS 50 which should be positioned along the longitudinal axis of the boat. Any difference is due only to the deviation of the steering compass.

c) ESTABLISHING THE DEVIATION CURVE

In the event of deviation, turn the boat in various directions (N, 22° , 45° , 68° , E, etc.) and note the differences. Then trace out the deviation curve of the steering compass. If the steering compass has a higher course than the handbearing compass this means that the deviation is west and vice versa. *Reminder:* True heading = Magnetic heading + V + D. V = variation (see charts). D = deviation (due to magnetic disturbance). Note: algebraic values should be taken into account. When V and/or D are east: add (+). When V and/or D are west: subtract (-).

d) COMPENSATION OF YOUR SHIP'S STEERING COMPASS

If the deviation is more than 10° , your ship's steering compass must be checked for compensation. If this is the case, refer to the steering compass instruction manual.

NOTICE D'UTILISATION IRIS 50

Nous vous remercions d'avoir acheté ce compas PLASTIMO. Celui-ci est le résultat de notre savoir-faire en matière de développement de compas et a fait l'objet de toute notre attention lors de sa fabrication. Le choix de l'ensemble des composants font de l'IRIS 50 un produit unique de qualité et lui assure une excellente longévité.

UTILISATION DE L'IRIS 50

Remarque: Du fait de sa nature mobile, il n'est pas possible de compenser un compas de relèvement. Son utilisation doit donc se faire à distance de toutes masses métalliques pour éviter leur influence magnétique.

1 - RELÈVEMENT

Maintenir le compas en position horizontale. La visée s'effectue en portant le compas juste devant l'œil, au contact de la pommette. Plus vous approchez le compas de l'œil, plus le champ de vision est large. Les porteurs de lunettes peuvent préférer faire la lecture sans celles-ci.

2 - ROUTE

L'IRIS 50 peut aussi être utilisé comme compas de route ou d'orientation en faisant la lecture du cap sur le dessus du compas, au droit de l'alidade.

Attention: Pour effectuer une lecture correcte, il est important de bien orienter le compas dans l'axe du bateau, de lire le cap à la verticale de l'alidade et de s'éloigner de toutes masses métalliques.

ÉCLAIRAGE

Le compas IRIS 50 est équipé en standard d'un système d'éclairage photoluminescent. Cet éclairage, sans entretien, inaltérable, non polluant et sans danger, fonctionne sur le principe de la restitution d'énergie. Cela signifie que la plaque photoluminescente capte la lumière puis la restitue. Le simple fait de sortir de la cabine éclairée ou de faire un flash sur le compas avec une lampe torche procure une lumière d'une autonomie suffisante pour faire des relèvements de nuit.

PRÉCAUTIONS D'EMPLOI

- Éviter de laisser le compas au soleil ou derrière un pare-brise.
- Ne pas mettre en contact avec des hydrocarbures (essence, huile...).

ENTRETIEN

- Nettoyage des surfaces optiques avec des produits spéciaux pour optique, et à l'eau douce.

UTILISATION COMPLÉMENTAIRE DE L'IRIS 50 POUR ÉTABLIR LA COURBE DE DÉVIATION DES COMPAS DE ROUTE

PLASTIMO vous propose une méthode extrêmement simple et rapide qui consiste à comparer dans les diffé-

rentes directions les informations données par le compas de route et celles données par le compas de relèvement situé dans une zone exempte de toutes perturbations magnétiques (et donc, dont les relèvements sont considérés comme justes).

a) RECHERCHE D'UN ENDROIT NON PERTURBÉ À BORD (cet emplacement est, de toute façon, important à connaître pour faire les relèvements)

- Tout d'abord, il convient de repérer un amer quelconque, même non identifié, qui servira de point de référence. Ce point doit être au moins à trois milles du bateau et la mer doit être calme.
- Ensuite, chercher un endroit à bord qui, a priori, n'est pas influencé par des masses magnétiques. En principe, l'arrière d'un bateau est un endroit convenable.
- Puis, tout en visant l'amer avec l'IRIS 50, faire évoluer le bateau lentement autour d'un cercle de quatre à cinq fois la longueur du bateau. Si le relèvement reste constant, cela signifie que l'emplacement est exempt d'interférences, autrement il convient de recommencer à un autre emplacement. (En effet, l'écart de relèvement [en degré] dû au déplacement du bateau décrivant un cercle est négligeable [$< 1^\circ$] par rapport à la distance de l'amer).

b) VÉRIFICATION DE LA JUSTESSE DES COMPAS DE ROUTE

Faire évoluer le bateau dans différentes directions et comparer les caps lus sur le compas de route avec l'IRIS 50 placé bien dans l'axe longitudinal du bateau (ligne de foi). L'éventuelle différence constatée est alors due uniquement à la déviation du compas de route.

c) ÉTABLISSEMENT DE LA COURBE DE DÉVIATION

En cas de déviation, faire évoluer le bateau dans les différentes directions (N, 22° , 45° , 68° , E, etc.) et noter les écarts. Il suffit ensuite de tracer la courbe de déviation du compas de route. Si le compas de route montre un cap supérieur à celui constaté avec le compas de relèvement, cela signifie que la déviation est Ouest et vice versa.

Rappel: CV = CC + V, ou V = d + D. d = déclinaison (voir carte marine). D = déviation (due aux perturbations magnétiques). Attention, il faut prendre en compte les valeurs algébriques et donc tenir compte des signes. Lorsque d et D sont Est: ajouter (+). Lorsque d et D sont Ouest: retrancher (-).

d) COMPENSATION DU (DES) COMPAS DE ROUTE

Si la déviation est trop importante, plus de 10° , il est impératif de compenser le (les) compas. Dans ce cas, suivre les instructions de la notice du compas de route.

GUIA PRACTICA DEL COMPAS IRIS 50

Le damos las gracias por haber comprado un compas PLASTIMO. Este es el resultado de un saber hacer en el desarrollo de los compases magnéticos. El mismo ha sido objeto de toda nuestra atención al ser fabricado, por lo cual goza de una garantía de 5 años.

UTILIZACIÓN DEL IRIS 50

Observación: Debido a su carácter de portátil, no es posible efectuar la compensación de un compas de marcación. Su utilización deberá efectuarse apartado de toda masa ferromagnética para evitar cualquier influencia de esta.

1 - MARCACIONES

Mantener el compás en posición horizontal. La demora se efectúa llevando el compás justo delante del ojo, al contacto con el pómulo. Más se acerca el compás al ojo, mas se ensancha el campo de visión. Los que llevan gafas pueden efectuar marcaciones sin ellas.

2 - RUTAS

El IRIS 50 puede también ser utilizado como compás de ruta o de orientación haciendo una lectura del rumbo en la parte superior.

Atención: Para efectuar una lectura correcta, es importante orientar bien el compás según el eje de crujía, leer el rumbo en la vertical de la alidada y mantener el compás alejado de cualquier masa ferromagnética.

ILUMINACIÓN

El compás IRIS 50 va equipado en estándar de un sistema de iluminación fotoluminiscente. Este sistema de iluminación no necesita mantenimiento; es inalterable, no poluciona y no tiene ningún peligro. Funciona sobre el principio de la restitución de la energía. Esto significa que la placa fotoluminiscente capta la luz, la almacena durante algún tiempo y la restituye. Basta salir de un sitio iluminado o mantener un instante el compas bajo una luz para obtener la autonomía suficiente para hacer sus marcaciones.

PRECAUCIONES DE UTILIZACIÓN

- No dejar el compás al sol o detrás de un parabrisas.
- No dejarlo en contacto con hidrocarburos (gasolina, aceite, etc.).

MANTENIMIENTO

- Limpiar las superficies de las ópticas con productos adecuados o con agua dulce.

UTILIZACIÓN COMPLEMENTARIA DEL IRIS 50: ESTABLECER UNA CURVA DE DESVIACIÓN DE LOS COMPASES DE RUTA

PLASTIMO le propone un método muy simple y rápido consistente en comparar en diferentes rumbos, las

informaciones dadas por el compás de ruta y las obtenidas por el compás de marcación situado en una zona sin influencias magnéticas, cuyas indicaciones serán pues consideradas como exactas.

a) BUSCAR UN LUGAR SIN PERTURBACIONES ABORDO (siempre será interesante conocer este sitio para efectuar demoras)

- En primer lugar, conviene localizar un punto cualquiera de la costa que servirá de referencia. Este punto debe encontrarse a más de 3 millas del barco y la mar debe ser plana.
- Después, encontrar un lugar abordo sin influencias magnéticas. En principio la popa del barco es un lugar idóneo.
- Luego, mientras efectúa la demora con el IRIS 50, hacer girar la embarcación lentamente alrededor de un círculo de un diámetro equivalente a 4 o 5 veces la eslora de la embarcación. Si la demora es constante, esto significa que el emplazamiento escogido está exento de interferencias magnéticas, si no lo es volver a empezar en otro lugar. (En efecto, la diferencia de demora (en grados) debido al desplazamiento del barco describiendo un círculo es insignificante [$< 1^\circ$] en comparación a la distancia del punto de marcación).

b) VERIFICACIÓN DE LA EXACTITUD DEL COMPAS DE RUTA

Mover la embarcación en diferentes direcciones y comparar los rumbos leídos sobre el compás de ruta con los del IRIS 50 situado correctamente en el eje del barco (línea de crujía). La diferencia eventual observada es debida únicamente a la desviación del compás de ruta.

c) COMO ESTABLECER LA CURVA DE DESVIO

En caso de desviación, mover la embarcación en diferentes rumbos (Norte, 22° , 45° , 68° , Este, etc.) y anotar las diferencias. Basta después trazar la curva de desvío del compás de ruta. Si el compás de ruta le indica un rumbo superior al del compas de marcación, esto significa que la desviación es Oeste, y vice versa. *Recordatorio:* RV = RC + V o V = d + D. d = declinación (ver las cartas). D = desviación (debida a las influencias magnéticas). Ojo, se debe tener en cuenta los valores algebraicos y los signos. Cuando, d y D son Este: añadir (+). Cuando d y D son Oeste: disminuir (-).

d) COMPENSACIÓN DE LOS COMPASES DE RUTA

Si la desviación es demasiado importante, más de 10° grados, es imperativo compensar el o los compases. En este caso seguir las instrucciones del compás de ruta.

GEBRAUCHSANWEISUNG DES IRIS 50

Vielen Dank, dass Sie sich für einen PLASTIMO Kompass entschieden haben. Sie haben eine gute Wahl getroffen, denn das Produkt beinhaltet Know-how sowie unsere langjährige Erfahrung in der Kompass-technologie, und sicherlich werden Sie mit der überzeugenden Qualität dieses Kompasses zufrieden sein. Die "erlesenen" Baukomponente des IRIS 50 machen aus ihm ein Unikat und als ein Spitzenprodukt wird er Sie garantiert jahrelang auf Ihren Reisen begleiten.

GEBRAUCHSANWEISUNG

Anmerkung: Eine Kompensationsvorrichtung ist bei Peilkompassen nicht notwendig, denn sie werden normalerweise in dem mobilen Einsatz verwendet. Vermeiden Sie während der Peilung Quellen starker magnetischer Felder (Metallgegenstände, Schiffsmaschine) um die Deviation gering zu halten (Siehe a).

1 - PEILEN

Halten Sie den Kompass horizontal und so nah wie möglich vor dem Auge – am Besten mit der Hand am Nesenknochen. Je näher Sie ihn halten, desto breiter ist das Gesichtsfeld, um das angepeilte Objekt herum.

2 - Den IRIS 50 Peilkompass können Sie auch als Steuerkompass oder Orientierungskompass verwenden. In einen solchen Fall wird der angebrachte Steuerstrich Ihren Kompasskurs anzeigen.

Anmerkung: Achten Sie darauf, dass die Steuerstriche des IRIS parallel zur Längsachse des Bootes verlaufen, und dass der IRIS fern von Metallgegenständen gehalten wird.

BELEUCHTUNG

Der IRIS 50 hat eine neuartige photolumineszente Beleuchtung, die keine Wartung braucht.

Die Konzeption der Beleuchtung beruht auf dem Prinzip des Energieaustausches. Die photolumineszente Fläche (der untere Teil des IRIS) nimmt das Licht auf und gibt es in der gleichen Form zurück – ähnlich einer Speicherfunktion. Kurze Beleuchtung des Kompasses, in der Kabine oder mit Hilfe einer Taschenlampe, ermöglicht das ausgezeichnete Peilen in der Nacht oder bei Dämmerung.

VERMEIDEN SIE

- Den Kompass langer Sonnenstrahlung auszusetzen – z.B. auch im Auto hinter der Windschutzscheibe.
- Den Kontakt des Kompasses mit Benzin, Öl, Kohlenhydraten, etc.

WARTUNG

Sauber mit frischem Wasser abspülen und/oder mit Brillenputzmittel. Eine schnelle Methode für das Erstellen einer Deviationskurve des Steuerkompasses auf Ihrem Boot.

a) Wir empfehlen ein schnelles und bequemes Verfahren basierend auf dem Vergleichsprinzip, um die Deviationstabelle aufzuzeichnen, nämlich die Kurswerte des Steuerkompasses und des IRIS 50 als Basiswerte zu entnehmen.

Beachten Sie folgendes: führen Sie die Messung in einem magnetisch unbeeinflussten Umfeld durch (was sehr genaue Basiswerte des IRIS 50 garantiert).

- Suchen Sie erst eine Marke (Landmarke, etc.) sogar wenn nicht identifiziert. Das wird der Standpunkt Ihrer Messung, die Entfernung zu diesem Punkt sollte ca 3 Seemeilen betragen.

- Suchen Sie sicher, dass die Messung frei von magnetischen Einflüssen durchgeführt wird. Das Cockpit stellt oft den idealen Platz für die Peilung dar.

- Drehen Sie mit Ihrem Boot einen vollen Kreis (Durchmesser ca 4-5 mal Bootslänge), während dessen peilen Sie die gewählte Landmarke an. Wenn die Peilung konstant bleibt, dürfen Sie annehmen, dass die Messung (magnetisch) unbeeinflusst verläuft. Der Fehler darf 1° nicht übersteigen.

b) PRÜFUNG DER GENAUIGKEIT DES STEUERKOMPASSES

Drehen Sie mit dem Boot einen vollen Kreis, wobei Sie die ganze Zeit die Werte der beiden Kompass beachten (der IRIS ist parallel zur Längsachse aufgestellt).

c) ERSTELLEN DER DEVIATIONSTABELLE

Notieren Sie die Differenz zwischen beiden Kompassen am besten je 5° (000° - 360°). Tragen Sie die Deviation je 5° in der Deviationstabelle ein. Wenn der Steuerkompass z.B. 94° zeigt und der IRIS 90° , dann tragen Sie (-4°) bei 90° ein, usw.

d) KOMPENSATION DES STEUERKOMPASSES

Wenn die Deviation 10° Abweichung auf einem möglichen Kurs vorweist, ist es notwendig eine erneute Kompensation des Steuerkompasses durchzuführen (Siehe Bedienungsanleitung).